

Catedrala ortodoxă

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Pr. T. CIURUȘ'

Redacția și Administrația
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Nr. 1304—1942.

NICOLAE,

Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Iubitului cler și popor al Eparhiei noastre, iubiților și Onorațiilor Deputați ai Adunării Eparhiale; Dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos!

În temeiul Art. 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române și § 90 din Statutul organic al Bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, convocăm și prin aceasta declarăm de convocată

Adunarea Eparhială a Eparhiei noastre

în Catedrala ortodoxă română din Cluj — pe Duminica Samarincii, adică pe 3 Mai 1942, ora 9 dimineața, când se va începe serviciul divin, iar după aceasta va urma deschiderea adunării în sala festivă a sf. Episcopii.

Cluj, la 15 Aprilie 1941.

(ss) NICOLAE COLAN
Episcop.

NOTĂ. — Toți deputații aleși sunt datori a se înfățișa pe ziua deschiderii Adunării, sau în cazuri grave de împedcare a-și justifica în scris absența. — Cei prezenți sunt datori a participa la ședințele Adunării, a lua parte la lucrările ei, a primi alegerile și însărcinările date lor, dela cari numai Adunarea îi poate dispensa.

Martorii Invierii.

Învieria lui Iisus garantează înviera celor adormiți. Ea este — pe plan istoric — cea de a doua creație a lumii; pe plan soteriologic — temelia împărăției cerurilor. „Dacă Iisus n'a înviat, zădarnică este credința voastră”, grăiește apostolul neamurilor. E adevăr vădit, că, înviind din morți, Iisus și-a legitimat, în fața lumii, stăpânirea asupra morții, dreptul de a împărăți în veci. Sculara din „cele dedesubt” este cea mai puternică expresie a divinității sale.

Credința în Învieria Domnului e sprijinită pe douăzeci de veacuri de viață creștină. Obârșia ei trebuie căutată în mărturia de-a pururi grăitoare a »mormântului gol«, în vestirea îngerilor, în destăinuirea mironosițelor și în arătările lui Iisus după Învierie.

Martor trist și singuratic, mohorit și fără glas, »mormântul gol« strigă, scăpărând lumini de crestele veacurilor: veniți și vedeți, s'a sculat Iisus.

Îngerul, în veșminte de omăt și chip scaldat în lu-

mini cerești, vestește Învieria Domnului. Acelaș înger, înduioșat altădată de lacrimile Evei, strigă, »Celei pline de dar: Fecioară, bucură-te!«

Femeile purtătoare de miruri prețioase au văzut întâi — pe marginea mormântului gol — mântuirea lui Adam și-au împărțit-o cu salce de lacrimi ucenicilor. Vin, rând pe rând, să vadă pe Domnul: Maria din Magdala, Salomia, Ioana, Marta și Maria, Maria lui Cleopa, Susana, sora lui Gamaliel. Ele au fost învrednicite, cele dintâiu, să vadă pe Cel sculat din morți.

Din cele douăsprezece arătări, cinci s'au petrecut în însăși ziua Învierii. Maria Magdalena îl recunoaște în chipul grădinarului. Femeile purtătoare de mir îi îmbrățișează picioarele și l-se închină. Il vede mult întristatul Petru. Călătorește cu Luca și Cleopa la Emas și sara cinează cu zece apostoli, fără Toma. Peste opt zile, Toma pune degetele lui reci pe ranile încă nevindecate. Îndoiala din sufletul lui devine cea mai puternică siguranță când exclamă: »Domnul meu și Dumnezeul meu«. La Marea Tiberiadei poruncește ucenicilor să arunce mreaja și-au scos pești mulți. »Iar dacă au prânzit, a zis lui Simon Petru: Simone fiul lui Iona mă iubești tu, mai mult decât aceștia?« Unsprezece ucenici l-se închină pe un munte din Galileia. Se arată deodată la peste cinci sute de frați

și lui Iacob. Iși ia un duios rămas bun, pe Eleon, dela ucenici, le dă putere de a învăța și boteza, poruncindu-le să păzească toate câte i-a învățat. Pe drumul Damascului Pavel aude glasul lui muștrător: »Saule, Saule, de ce mă prigonești?« Arătările lui Iisus n'au fost fenomene vizionare — halucinații — ci arătări reale. Ucenicii îi ating rănile, îl aud, îl văd, cinează sau prânzesc cu El. »Vedeți mâinile mele și picioarele mele, că eu însumi sunt; pipăți-mă și vedeți că un spirit nu are carne și oase, cum mă vedeți pe mine având«. (Luca 24—39). Aceste cuvinte dărâmă praporiile teoriei, care susține că — după Învierie — Iisus a avut o existență spectrală detașată de pulbere, nevând nimic pământesc. Strauss, Renan, Meyer, își înalță pilonii pe un »errar fundamentalis« când consideră pe toți martorii Învierii — fără a cinsti vreo excepție — ca inși psihopatici sau neuropatici și arătările lui Iisus drept fenomene morbide a unor creieri ruinați. Părerile acestor minți, sărace de adevăr, ne prihănesc auzul. Din atâtea sute de martori să nu fi fost nici unul întreg la minte? Atunci de ce-au devenit toți »nebuni« pentru Hristos? De ce-au mișcat lumea din țâțâni, mărturisind cu prețul vieții pe Cel înviat? De unde acele flacări de entuziasm care au ațâțat focul sacru al convingerii, de unde dinamismul iubirii uni-

(continuare în pag. 2-a)

Evangelhia

Ioan c. 9, sth. 1—38.

Vindecarea orbului din naștere, Mântuitorul o face într-adevăr „ca să se arate prin el lucrul lui Dumnezeu”. Este o minune ce dovedește dumnezeirea Sa, căci deschide ochii orbului numai cu tina drumului și nu cu alte doftorii.

Este apoi o muștrătoare învățătură pentru fariseii orbi cu sufletul, ce nu vroiau să înțeleagă odată, că a venit să dea lumii adevărata cunoaștere a rostului vieții. Fariseii orbi, ei credeau în ura lor pătimășă, că cine se ridică peste formalismul lor sec; acela este un călcător de lege.

Dar minunata vindecare a orbului mai înfățișează și starea vieții omenești, lipsită mai întâi de harul evanghelic și luminată apoi de puterea acestuia.

Pentru un om nimic nu poate fi mai grozav în suferință, decât orbia. A nu vedea lumina soarelui, a ști că ești într-o necinică noapte fără să guști din dulceața luminii, este tot ce se poate mai dureros. După o astfel de viață, ne putem închipui ce val de bucurie a străbătut în sufletul orbului vindecat, odată cu lumina zilei prin ochii tămăduiți.

Vorbind despre orbia omenească, trebuie să-ne coborâm în inima noastră unde vom afla toate părerile greșite ce-le facem despre Dumnezeu, despre lume și despre noi înșine!

Dacă pe Dumnezeu nu-l putem tăgădui, căci numai „cel nebun întru inima sa a zis: nu este Dumnezeu”, apoi căutăm să-l nesocotim ca pe ceva ce nu se îngrijește de noi sau nu se amestecă în viața noastră.

Lumea la fel o privim ca pe ceva menit a aduce fericire fie prin bogăție, fie prin mărire sau alte lucruri trecătoare.

Iar pe noi înșine ne vedem mai buni decât suntem, sau cei mai nenorociți; nu suntem mulțumiți de ceace avem și căutăm mereu alte și alte bucurii.

Cu adevărat orbie sufletească este o astfel de viață! Acest întunec de gândire nimic nu-l poate alunga, decât lumina Evangheliei Mântuitorului. În aceasta este atâtă putere curată și adevărată viață, încât celce-și spală gândurile și faptele lui în „lacul” învățăturilor ei, vede și înțelege totul și nu mai rătăcește pe potecile întunecoase ale păcatului.

Căci Evangelhia Domnului varsă un val de lumină, ce cuprinde pe om în întregime.

Dumnezeu este Tatăl nostru al tuturor, care ne iubește și pe care trebuie să-L ascultăm; este purtătorul de grijă al tuturor gândurilor și faptelor noastre și dacă-i cerem ajutorul, ni-l dă.

Lumea este „lucrul mâinilor Lui” și omul, coroana acesteia. Tot ceace ne poate îmbia ea, să primim numai ca un mijloc de a preamări pe Dumnezeu. Să nu facem din rodul muncii noastre, idolul căruia să-i slujim ci întâi Dumnezeu și apoi lumea.

Iar pe noi înșine ne arată având o fire stricată prin păcat, dar cu puțința mântuirii cu harul ceresc. La lumina Evangelhiei vedem, că suferința noastră nu este mai mare decât păcatul făcut și tot aici auzim glasul ce strigă: „Doamne la cine ne vom duce! Tu ai cuvintele vieții”.

Astfel lucrează și schimbă viața omului, lumina Evangelhiei lui Hristos. Cine a trăit un timp departe de această cale luminoasă, știe cât de întunecoasă i-a fost viața.

„Lumina a venit în lume”, să purcedem întru urmarea poruncilor luminate ale Domnului, să urâm răul și să facem binele, dreptatea și adevărul și atunci vom spune cu orbul vindecat: „Una știu, că orb am fost și acum văd”.

Pr. T. Ciuruș

INTERROGA SUPER NOS...

Se plânge psalmistul:

„Am întrebat stelele, am întrebat luna, ei mi-au răspuns: întreabă mai sus de noi: interroga super nos!”...

Adevărul stă deasupra tuturor.

Astăzi este timpul cel mai potrivit să ne dăm seama de zădărnicia planurilor noastre omenești, făcute fără a asocia la realizarea lor și pe Dumnezeu.

Omul mânat de ambiție și de isprăvile lui, minunate într-un moment, nenorocite în altul, a crezut că el este stăpânitorul a toate și dela el pornesc toate, potrivit cu interesele și cu nesăbuita lui patimă de a strivi pe semenii lui.

Cu ochii fixați ca un paranoic spre acest țel unic, nu-l mai interesează nimic din ceace formează tezaurul

scump al tradiției, omeniei și legilor morale.

Realitatea însă mai puternică, decât toate întocmirile măestrite ale omului, stă nemiloasă și arată că toate svârcolirile noastre sunt fără rost, dacă nu pornesc din adâncuri și dacă nu țintesc spre înălțimi, adică dacă nu pornesc din marele suflet al omenirii și al neamului și dacă nu privesc, prin acțiune și scop, adevăruri eterne, isvorite din experiența veacurilor și din gândirea într-aripată a spiritualității umane.

Vremurile noastre, cu toate păcatele și grozăviile lor, trebuie să aducă și mari învățături pentru biata omenire ajunsă la punctul culminant al unei triste experiențe: aceea a primatului, în orice domeniu al materialismului.

În primul rând se va dovedi că nu materia este cea care poate hotărî de soarta lumii, ci tot spiritul, așa cum a fost

întotdeauna; nu nepregătirea și bunul plac pot da norme de viață lumii, ci numai dureroasa pregătire tăcută și legea stabilită de experiența și conștiința tuturor.

În al doilea rând se va dovedi tăria de granit a națiunilor spre deosebire de metamorfoza statului: se va verifica tăria sufletească a neamurilor și a elitelor.

După rătăcite și barbarie o întoarcere la Dumnezeu va fi singura salvare, atât a indivizilor cât și a comunităților.

Toate spiritele nefaste, îngrozite de marea lumină, ce va iâșni din inimile însângerate ale oamenilor și ale națiunilor, se vor ascunde rușinate și îngrozite.

Innotând energie prin apele turburi ale gheenei zilelor noastre să ne pregătim în așteptarea zilei celei mari, care nu poate să întârzie.

Ne-o spune inima noastră curată și cugetul nostru drept!

Ion Berciu

Martorii învierii

(urmare din pag 1-a)

versale, dacă meșterii precizei au fost nebuni? Botezul celor trei mii de oameni, numai la cincizeci de zile după Înviere, dovedește garanția morală a celor „nebuni” pentru Hristos. Dacă arătările lui Iisus au fost simple halucinații, de ce nu s'au stins așa de iute? Dece membrii sinedriului s'au plecat neputincioși în fața celor „nebuni”? Dece Gameliel i-a oprit să nu „se lupte cu Dumnezeu”?

Tot jocuri de-a înțelepciunea sunt părerile care susțin că Iisus a fost furat sau că moartea lui a fost numai părută. Ucenicii acestor basme, încălciți în ițele minții, se mișcă ca niște măști mortuare pe culisele veacurilor — ca umbre pe malul Styului — bocindu-se ca vrăjitoarele din noaptea Valpurgiei la vatra stânsă. Ei au furat adevărul, dând lumii piatră, în loc de piatră. Dacă Iisus a fost furat sau dacă a dormit somn de fachir, cum s'a putut ridica cel mai trainic monument al spiritualității creștine — Biserica — pe-o minciună?

Trecutul ei de două ori milenar — se găsește pe linia Învierii și e dovedit prin jertfe de martiri și sfinți de sângele ce-a curs dela Irod până la Stalin.

Stânca Învierii a fost lovită cu ură diabolică de toate valurile necredinței. Urgia cruntelor talazuri nu s'a potolit, bolovani vechi s'au prefăcut în pulberea ce doarme somnul deșertăciunii în pat de spume și stânca Învierii se înalță — far din noaptea morții — tot mai sus, spre naltul cerului.

Apostolii tuturor vremurilor au strigat „de profundis” în amurgul trist al vieții lor: „Ai învins Galileene!” Cu solzi pe ochi și cu mintea învăluită în ceață deasă au înțeles pe patul morții taina cuvintelor: „Feriți cei ce n'au văzut și au crezut”.

Pr. Gh. Oneșin

Poșta redacției

Pr. A. E. din L., primit și va apărea.

Pr. Gh. P. din Z. Primit cam târziu și astfel și-a pierdut motivul de a apărea imediat, nu însă și actualitatea. Va apărea deci, după puțină, cât mai curând.

Credință, muncă și răbdare

Imprejurările crâncene prin care trece astăzi omenirea sunt dovada fără greș a nesocotirii celor trei stâlpi de sprijin ai omenirii: credință, muncă și răbdare.

Cel mai mare dar divin ce îl poate căpăta cineva este darul credinței. Omul credincios știe să se roage el știe că rugăciunea este mălțarea sufletului către Dumnezeu și că prin puterea rugii, ajungem o forță morală, o înaltă forță spirituală, care cu înțelepciunea dominăm împrejurările grele de astăzi.

Scopul în viață nu este decât înțelepciunea, iar fericirea după care jinduese atâția, nu poate fi decât dorința de a face bine și satisfacția că l'ai putut face. Cu alte cuvinte, înțelepciunea și fericirea sunt opera noastră proprie, depinde în bună parte de noi, de eforturile noastre, de desfășurarea firească și rodnică a tuturor mijloacelor noastre.

Credința dă putere omului să se îndrepte, să se înnoiască truște și sufletește — să se pregătească timpurilor grele prin care trecem, deci fapta trebuie să urmeze întotdeauna credinței.

Astăzi, mai mult ca oricând, rugăciunea este necesară, în viața noastră de toate zilele, iar credința să o întărim în sufletele noastre ca liman al iluziei pentru biruința binelui asupra răului.

Tari în credință vom fi apărați de otrava îndoelii, care este piatra de poticnire a sufletului omenesc, este moartea sufletului — zdrobește avântul și pune piedici oricărei încercări de a spori virtutea.

Cu credința în suflete să muncim temeinic și răbdători, să așteptăm cu încredere sfârșitul bun la capătul drumului croit de Conducătorul nostru.

Nu este muncă, lucrul altoit pe nevoie, făcut repede sau lucrul impus cu forța. Munca adevărată este o plăcere, însă trebuie făcută cu trudă, necentenit, fără a se aștepta să se ivească nevoia.

Adevărată muncă nu e durere, ci izvor nesecat de mulțumire, fericirea însăși e viața altoită pe muncă.

Munca este o condiție de existență, cu atât mai vătos astăzi, când frații noștri sângerează în luptă contra dușmanului fără Dumnezeu — toți ceilalți rămași departe de grozăviile câmpului de luptă, trebuie să muncim dârji și să fim răbdători la toate lipsurile ce ne vin din cauza stărei de război prin care trecem.

Viața înainte de toate e un amestec de fericiri și nenorociri, de bunuri și rele. De noi depinde, de multe ori ca o balanță să atârne mai greu decât cealaltă.

Știm că răul este în lume, deci trebuie — vrem nu vrem — să-l înfruntăm, iar pentru că și binele știm că este în lume — să ne luptăm dârj — astăzi când ni s'a oferit prilejul și să fim răbdători — pentru a ni-l însuși.

În credință, muncă și răbdare uităm durerea de astăzi căci dacă am sta cu brațele încrucișate să ne rumegăm necazul nu ne-am face decât rău. Dacă nu ocupi mâinile sau mintea cu nimic ai timp să rumegi necazurile îndurate, înfrângerile și loviturile primite, începi să-ți judeci de

zeci de ori pe zi situația ta — a noastră — trecută sau cea prezentă, începi să te îndoii de cea viitoare, sau să ne facem iluzii cari se vor spulbera la cel dintâi contact cu realitatea — începem să ne băgăm în inimă convingerea de moarte a neputinței.

Urgia care s'a abatut astăzi asupra noroadelor, viforul care le frământă și le împing pe unele împotriva altora, este rezultatul civilizației fără Dumnezeu.

Să fim tari în credință căci nici acum Dumnezeu nu ne-a uitat, transformând neamul românesc în apărător al crucii.

„Să credem cu inima, ca să ne îndreptăm și să mărturisim cu gura ca să ne mântuim“.

Ioan G. Alecsa

Conferințe preoțești — Cercuri religioase

Conferința preoțească tractuală, în Măguri

În ziua de Duminică 22 Martie c. preoțimea protopopiatului Cluj-Huedin, a ținut conferința sa de primăvară în frunțașă parohie Mărișel, sub presidenția C. S. Pr. adm. protopop Teodor Tiboca din Călățele.

În ajun, de prin văgăunile Munților, apăreau preoții, unii călare alții cu căruțele, cei mai mulți pe jos, înotând prin zăpadă de aproape un metru, albiși de neaua cernută prin sita ceriului și cu sudorile drumului pe fețe. Se apropiau de casa parohială ce se află la o altitudine de 1200 m.

Veneau, aducând în suflete luminile credinței, nădejdi și dragostei spre a le împărtăși în sufletele enoriașilor de aici, dornici — în aceste vremuri — de bogată învățătură creștină.

În ziua următoare, ceriul primitor își zăvorește izvoarele de neauă și apă, lăsând razele soarelui să binecuvinteze poporul ce pâlcuri, pâlcuri se îndrepta spre Sionul mângăerilor.

La orele 9 se oficiază serviciul divin în sobor de către Pr. adm. protopop T. Tiboca asistat de preoții Alex. Fodor, V. Roșescu, V. Herdea, I. Șanta, I. Bunea, A. Nicoară, S. Crainic, ieromonahii C. Haidamac și V. Cristea. Pr. Vasile Roșescu rosteste predica: „Explicarea Evangheliei“. Arătând că zilele noastre, apocaliptice, schițează lupta pentru apărarea sufletului și credinței, con-

tra învățăturilor, obiceiurilor și teoriilor naturaliste, care pe orice cale vor să îngenunche imaterialul, materialului. Acesta este sensul războiului nostru sfânt contra bolșevismului. Prin el noi apărăm credința și sufletul pentru care nu putem da „nimic în schimb“ (Mat. 8, 36).

Urmează rugăciuni pentru biruința armatelor creștine, apoi parastas pentru Eroii din actualul război, protopopul Aurel Munteanu și preoții decedați din protopopiat.

Tot în Biserică s'au ținut și conferințele pentru popor.

Preotul Ieremia Șanta, plecând dela subiectul: „Curențe subversive: sectarism și bolșevism“, face o incursiune în istoricul sectarismului, conducerea și subvenționarea sa de către jidani. Arătând că sectarii — indiferent cum își zic — sunt periculoși creștinismului și statului. Nu admit unele dogme de credință și au idei internaționale. Conclude cerând asistenței să se ferească de acești „lupi îmbrăcați în piei de oi“, pe care statul ar trebui să-i oprească de a mai exista.

Bolșevismul prezintă un mare pericol pentru omenire. Pus în practică în Rusia, s'a văzut că el a distrus familia, credința proprietatea, etc. În susținerea celor afirmate, a adus frumoase exemple din cartea: „Pe malul Nistrului“ de Gheorghiu. Asistența, în fața acestora, a rămas adânc impresionată și pe deplin convinsă

de „Raiul bolșevic“.

Pr. Simion Crainic conferențiază despre: „Problema concubinajului“. În esență, arată că plaga aceasta a nenorocit multe familii, dar mai ales copiii, care au fost aruncați în viață fără nici un scop sau sprijin. Ajungând mulți cerșetori, hoți, criminali, în temniță sau pe patul suferințelor în spitale, molipsiți de boli contagioase. Combate concubinajul cerând părinților să dea o educație temeinică, în acest scop, tinerețului.

La serviciul divin și conferințe au participat peste una mie cinci sute de credincioși, ceea ce denotă că poporul nostru este convins de credința strămoșească și rostul ei în economia mântuitoare a sufletelor.

Se continuă cu taina Sf. Maslu asupra celor peste treizeci de bolnavi, ce cu mare înfrigurare așteptau mila „Doctorului sufletelor și al trupurilor“.

Pe la orele 17 s'a servit masa în ospitaliera casă a pr. Alexandru Fodor.

Trecându-se la conferința intimă, pr. adm. protopop Teodor Tiboca luând cuvântul, face istoricul protopopiatului Cluj-Huedin. Apoi a morții erice mult regretatului protopop Aurel Munteanu din Huedin, în memoria căruia asistența păstrează un minut de reculegere.

În continuare a spus: „Să fim cu nădejdea în Regele Țării și în Conducătorul Statului care, ocrotiți de Pronia cerească și ajutați de brava noastră armată — după parțiala reînțregire — ne vor duce la Biruința totală a Neamului“.

Preoții Aurel Nicoară, Valeni și Vasile Herdea Măguri, au citit lucrările: „Agendele Oficiului Parohial“. Primul a tratat subiectul din punct de vedere practic, iar al doilea din cel legal.

La discuții, asupra lucrărilor citite, au luat parte C. L. T. Tiboca, Alex. Fodor, V. Roșescu, A. Nicoară, V. Herdea, etc. ajungând la următoarele concluziuni:

1. Să se tipărească toate registrele, matricole și imprimătele la fel pentru toată Patriarhia Română;

2. Să se tipărească și generalizeze registrul statistic familiar;

3. Să se tipărească și inducă registrul index alfabetic pentru registrul familiar și matricolele parohiale;

4. Să se inducă obligatoriu registrul istoricului parohial.

5. Să se tipărească un manual-călăuză a preotului de mir în parohie, cuprinzând și lucrarea agendelor oficiului parohial.

De încheiere pr. protopop Tiboca a dat o serie de sfaturi și îndemnuri în legătură cu viața noastră pastorală și datorită ce o avem, azi.

Pr. Aurel Nicoară.

BIBLIOGRFIE

Emilian Vasilescu, Apologeti Creștini (români și străini). Editura Crgetarea.

Este ultima lucrare a eminentului asistent pe lângă Facultatea Teologică din București. Specializat și deplin familiarizat cu problemele apologetice, D-sa este unul din tinerii teologi cari ostense pentru înfașurarea și apărarea credinței creștine în contra detractorilor ei.

Lucrările sale apărute până acum au un caracter apologetic temeinic și argumentat, pentru dovedirea adevărului creștin. Astăzi, când ne găsim într'un război crâncen cu dușmanii lui Hristos, cu pravălitorii de biserică și cu tăgăduitorii adevărului absolut, cartea d-lui E. Vasilescu este binevenită. Ea va sluji la întărirea concepției creștine despre lume, a intelectualilor, și la adâncirea convingerilor religioase, prin dovedirea adevărilor fundamentale ale credinței din partea reprezentanților ei, și în deosebi prin afirmațiile oamenilor de știință.

Cartea aceasta este unică până acum căci nu cunoaștem vr'un slujitor al credinței care să fi înfașurat în chip special pe apărătorii credinței creștine.

Gândul acestei cărți a pornit din o chemare de colaborare la revista „Sfarmă-Piatră”. Pe apărătorii credinței, zice autorul este bine să-i cunoaștem, căci lângă oamenii credincioși ne simțim și noi atrași spre credință și spre o viață aleasă. Din prezentarea lor se va vedea, că a fi credincios în ziua de astăzi nu înseamnă nici decum a fi obscurantist, sau a avea o mentalitate prelogică sau funcțiunile intelectuale slăbite, cum pretind unii medici.

În volumul indicat autorul ne prezintă deși sumar unsprezece teologi și unsprezece oameni de știință români și străini, ca înfașuratori și apărători ai credinței creștine. Dintre teologi pe P. Movilă, V. Găină, N. Bălan, I. Mihălescu, N. Crainic, I. Gh. Savin, D. Săniloae, N. Rojdestvenski, P. Svetlov, W. Ghetec, R. Allier, iar din slujitorii științelor pe D. Cantemir, Alex. de Sturza, N. Paulescu, G. Longinescu, S. Mehedinți, I. Petrovici, V. Gomoiu, Pascal, Ampère, P. Duhem și P. Termier.

Din economie de spațiu, ne îngăduim să subliniem activitatea publicistică a I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, N. Crainic și N. Paulescu.

La începutul secolului nostru când I. P. Sa își începe activitatea publicistică era în floare teoria materialismului științific. Scrisul său intră în discuția științelor de atunci, arătând că între religie și știință nu poate să fie conflict ci o armonioasă colaborare. Știința și religia sunt două ramuri a unei singure tulpini, a adevărului. Lărgind discuția, apologetul pune problema ra-

portului între religie și cultură, constatând că între ambele este o legătură firească. Atât religia cât și cultura sub toate formele ei, sunt părți înregistrate ale ființei omenești. Un om cult trebuie să desvolte armonios toate facultățile sufletului său. În sfârșit I. P. S. Mitropolitul Nicolae este pe plan național, cel mai autentic interpret al simbiozei între naționalismul și creștinismul românesc.

D-l profesor Nichifor Crainic este cel mai competent și mai militant apologet al credinței creștine ortodoxe în cercurile intelectualității românești. Este și cel dintâi teolog român care a reușit să familiarizeze cugetul românesc cu probleme și preocupări de natură religioasă. Scrisul său tratează probleme de doctrină creștină în legătură cu filozofia, știința, arta și literatura. Mai mult încă, scrisul său este un proces al culturii românești moderniste în lumina doctrinei creștine ortodoxe. Filozofia d-lui N. Crainic se reazimă pe pilonii culturii creștine, sf. Dionisie Ariopagitul, sf. I. Damaschin, M. Mărturisitorul și pe întreaga cultură modernă. D-sa este și teoreticianul unei teologii estetice, militând pentru frumos cosmic al teologiei în cadrul esteticii moderne.

Mai menționăm pe apologetul creștin Nicolae Paulescu, „fondatorul naționalismului creștin”. Prin al său „Tratat de Fiziologie medicală”, este adversarul cel mai dărz împotriva materialismului istoric „Generația spontană” nu este decât o generalizare nejustificată de experiență a modului formării substanței brute la modul formării substanței viețuitoare, iar transformismul nu este decât o formă travestită a materialismului” (Paulescu).

Savantul român după ce combate teoriile negative, dă răspunsul său la problema eternă: Ce este viața, sufletul? Concluziile experiențelor sale științifice sunt: „Viața este efectul a două cauze materiale: una cauza secundă sau Sufletul — unic pentru fiecare ființă viețuitoare, cealaltă, cauza primă sau Dumnezeu — unică pentru totalitatea ființelor viețuitoare”. Doctorul Paulescu, în viața lui particulară era și un adânc credincios și creștin practician și un cercetător statornic al bisericii.

Am creionat abia trei din personalitățile reprezentative ale apologetilor noștri, fiindcă cartea trebuie citită necondiționat.

Este una din acele lecturi care îți umple sufletul de putere în lupta cu dușmanii credinței și îți oțelește viața pe piatra poruncilor lui Hristos. Preotul și credinciosul după această lectură deopotrivă se simt mai hotărâți pentru apărarea credinței creștine.

Pr. L. David

INFORMAȚIUNI

Comemorarea lui Gheorghe Lazar. Intelectualitatea Sibiului a ținut să cinstească, în ziua Sfântului Gheorghe, memoria marelui dascăl Gheorghe Lazar, printr'un smerit pelerinaj la mormântul lui din Avrig.

Au participat I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, D. D., I. C. Petrescu, subsecretar de Stat la Ministerul Culturii Naționale, general Pleniceanu, comandantul C. VII T., prof. Iuliu Hațieganu, rectorul universității, profesorii, studenții și tot ce a avut Sibiu mai bun.

La mormânt s'a săvârșit un serviciu divin de către însuși I. P. S. Mitropolit Nicolae, asistat de un sobor de preoți, care în cuvântul de pomenire a evocat figura providențială alui Gheorghe Lazar zicând, că „Venirea noastră la acest mormânt, departe de a fi numai un pelerinaj, este o făgăduință și un jurământ. Mare dascăl, astăzi în treg tineretului acestei provincii a venit la mormântul tău să jure că va rămâne credincios crezului tău”.

Au urmat apoi o serie de cuvântări rostite, în fața statuiei, de către personalitățile prezente în frunte cu D. Iuliu Hațieganu rectorul universității.

Pomenirea aceasta a fost simbolicească mărturisire a spiritului românesc, ce nu poate fi frânt niciodată. Marele dascăl din Avrig, este deschizătorul de lumini strălucitoare pentru neam și pilda vieții lui rămâne vecinic de urmat.

Un neam ce-și soarbe nădejțile din mormintele strămoșești, nu poate peri niciodată.

★

„Ziua cumpătării”. Pentru prentâmpinarea atâtor lipsuri și greutăți ce apasă vremile de acum, Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale a hotărât ca ziua de 3 Mai, să fie închinată celor ce înțeleg să-și facă datoria, dar sunt împedecați din lipsa mijloacelor necesare muncii din această primăvară.

Este deci o datorie fundamentală de a ajuta, ca această creștinească și românească inițiativă să dea roade belșugate.

PARTEA OFICIALĂ

No. 1679—1942.

COMUNICAT

Liga Temperanța din România organizează Du ninecă 10 Mai a. c. o mare acțiune de combatere a alcoolismului.

În această zi se vor desfășura manifestații antialcoolice, în toate orașele și comunele Țării.

Combaterea alcoolismului fiind o operă morală și socială de o covârșitoare importanță pentru sănătatea fizică și spirituală a neamului românesc, este o sfântă datorie a Bisericii noastre să se pună în fruntea acestei acțiuni.

De aceea fiecare preot, va ține la sfârșitul slujbei religioase, o predică despre: *Beție și consecințele ei*, arătând cu citate din Sfânta Scriptură, concepția învățăturii evangh.lice despre această plagă.

În după amiaza acestei zile se va organiza apoi o serbare, cu concursul școlii și organelor administrative, în care preotul din nou va vorbi despre: *Decăderea omului și a familiei prin beție*.

Consultând broșurile Ligii Temperanței sau alte tratate de combaterea alcoolismului, va găsi toate informațiile și date necesare spre a face din conferința sa o lucrare de îndrumare duhovnicească a propriilor săi credincioși.

În termen de 8 zile, apoi, fiecare va face raport Oficiului protopopesc respectiv despre activitatea din această zi, înaintând și conferința ținută, iar P. P. C. C.

protopopi, adunându-le toate, ni le vor înainta, până la 31 Mai 1942, pe lângă raport.

Alba-Iulia 28 Aprilie 1942.

Președinte:
Al. Baba

Secretar:
Pr. T. Ciurus

1—3

No. 186—1942.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III Buninginea, se deschide concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat;
2. Casă parohială corespunzătoare, cu dependențele necesare;

3. Folosirea cimitirului în estindere de circa 5 jugăre.

4. Venitele stolare obișnuite în parohie, care se află lângă șoseaua națională Abrud-Brad, la o distanță de 6 km. de gara și orașul Abrud.

Candidații își vor înainta cererile Ven. Consiliu Vicarial din Alba-Iulia, însoțite de actele necesare conform regulamentului și cu avizul protopopului se vor prezenta în parohie la serviciul sf. Liturghii pentru a cânta și predica în fața credincioșilor.

Abrud, 19 Aprilie 1942.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul parohial.

Ion Fodoreanu
protopop.

TIP. „ALBA” Cenzurat